

עין משפט
נר מצוה

קנ:

לֹא שנו אֵלֶּא דאמר מנחה אבֿל־ אֵא אמר מנחה אֵא. ואִתּ דגרכי אכלל אמר מנחת פֿירוש משוס דמנחת דבוק לשעורין ולא שײך כלל גבי צלל שמן ולצונה: **מֵאִי** אֵא דאֵא אמר מנחה. וכגון דלמר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך כו': **אֵי** הבי אימא סיפא עשרון ומחצה בו. צלמנא אֵי לא אמר מנחה מייתי תרי צאומר אילו הייתי יודע אלא כיון דלמר מנחת עשרון ומחלה אחאי מציא תרי הא אמרת דהיכא דלא אמר מנחה אין כלום ואס כן משוס אותו חאי עשרון לא לייטי כלום: **אֵי** הבי רבי שמעון פּוּטֵר בּו. כיון דתפוס לשון ראשון ואיהו אמר מנחה הרי המנדג כדך הממנדגים כך פירש צוקינטוס וקשה הא אוקימננא לעיל רצנן צניט שמאי דתפוס לשון ראשון אס כן ר' שמעון דקאי צניט הלל לית ליה תפוס לשון ראשון וי"ל הא אסיקנא לעיל דחוקיה דהר ציה ועוד יט לפרש דקאי אהא דאמרין לא צריכא דלמר הרי עלי מנחה חאי עשרון ועשרון דצלמנא אֵי אמר עשרון וחאי עשרון אין זה כדך הממנדגין אכל חאי עשרון ועשרון משמע תרי מייל ולכל הפחות עשרון דקאמר צסוף לייטי ומשני דסגר כר' יוסי דלמר [אָף] צגמר דצריז אדם נתפס צממרת עולה תמורת שלמים דמשוינן לה חדא דיצורא אע"ג דמשמע תרי דיצורי מדקאמר תמורת עולה תמורת שלמים ולא קאמר תמורת עולה ושלמים ולא דשנינן ליה כנמלך ה"ג אע"ג דמשמע תרי דיצורי משוס דלמר חאי עשרון כדשא מכל מקוס חשנינן ליה מד דיצורא: **והא** תנן אֵא בַּעַד בשר.

פירשמי דהקומץ רצה (לעיל יח: ד"ה סי:)
מעשה בפרה אחת שא בית רבי.
אידי דאידי דאיירי צרי יהודה ראש המדגרים על ידי קיסר כדאחא צפ' צמה מדליקין (שנא דף לג:)
מיימי האל עוצדא דרצי יהודה מוריינא דצי נשיאה דשמא מיניה קיסר ראש על צית נשיא ובקונט' פירש משוס דאיירי צשעירין: מוריינא

מביאין ביום טוב הראשון של שיפחות מן הציבור אחד א"ל ר"ש והלא אלו פרים ואילים ואלו כבשים אלו בלילתן עבה ואלו בלילתן רכה אלו בלילתן שחרית ואלו בלילתן בין הערבים ואין גבללין מזה על זה ו^א אמרו לו אמור אתה אמר ו^א להם הרי הוא אומר יוכל מנחה כלולה בשמן וחרבה כבר אמרה תורה הבא מנחה שיכולה להיבלל א"ל בששים גבללין בששים ואחד אין גבללין אמר לו ^אכל מדת חכמים כן הוא בארבעים סאה הוא טובל בארבעים סאה חסר קרטוב אינו יכול לטבול יכביצה מטמא טומאת אוכלין כביצה חסר שומשום אין מטמא טומאת אוכלין ח"שלשה על שלשה מטמא מדרם שלשה על שלשה חסר נימא אחת אינו מטמא מדרם וכי אין גבללין מאי הוי והא תנן ^אאם לא בלל כשר ^אאמר רבי זיורא יכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת ו^א בו וכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו אמר רבי ביבי אמר רבי יהושע בן לוי מעשה בפרדה ו^א אחת של בית רבי שמתה וישערו חכמים את דמה ברכיעית מתיב רבי יצחק בר ביסנא

ההיעד רבי יהושע ורבי יהושע בן בתירא ^אעל דם גבילות שהוא טהור מעשה והוי ו^א נותרין ערדיאות לאריות באיסטריא של מלך והוי עולי ברם ולא אמרו להם דבר אשתיק אמר ליה ר' זריקא מאי טעמא לא אהדר ליה דאמר רבי חנין ^אוהוי חיך תלואים לך מנגד זה הלוקח פלגא ליה וליוםם זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת ואל תאמן בחיך זה הסומך על הפלטר

המנחות והנסכים פרק שנים עשר מנחות

לא שנו. דתפוס לשון ראשון אלא דלמר מנחה מן השעורים דלאיכא למימר כיון דלמר מנחה למנחה גמורה קמכוין אכל אמר מנחת שעורים מנחה אשעורים קאי ופטור דליכא למימר תפוס לשון ראשון. ל"א אכל לא אמר מנחה לא אלא יב־ הרי עלי שעורים פטור ודואי

לשעורים אִיכוון: **מאי** לאו דלא **אמר מנחה**. אלא הרי עלי קמח אפי' הכי חייב דלון אדם מוֹלֵא דצריזו לבטלה: **כי** **אמר** **חיי** **עשרון** **לא** **אמר** **כלום**. וליימי חד עשרון ותו לא: **אי** **כדי** **רבי שמעון** **פוטֵר** **כו'**. כיון דתפוס לשון ראשון ואִיכו אמר מנחה הרי המנדג כדך הממנדגים יא: ה"ג אָף **צגמר דצריז אדם נתפס**. דלא אולינן בחר לשון ראשון לחודשי ולא בחר אחרון לחודיה אלא בחר כוליה וזה שאמר מנחה חלי עשרון ועשרון פירושי קמפרש מנחה של חאי עשרון ועשרון והיינו שלל כדך הממנדגים (א) ובשיטת רבי יוסי אחריו: **מתנאי'** ה"ג **שכן** **מצינו** **ספיצור** **מציא** **וכו'**. ל"ג פריס ל"ט עשרונים שלשה עשרונים לפר ול"ד כצשים י"ד עשרונים הרי י"ג ולשי איליס ד' עשרונים הרי י"ז ולשי תמידין שנים ולשי כצשי מוסף דשנא שנים הרי ס"ה: **אמר** **ליה** **ר' שמעון**. וכו' אותן ס"ה עשרונים ככלי אחד היו: והלא אלו לפריס ואלו לכצשים. ואי מערב לכו מיפסלי שמנחת פריס צלילתה עבה שני לוגין לעשרון חלי הין לג' עשרונים ומנחת צכשים צלילתה רכה רצייעת הדין לעשרון דהיינו שלשה לוגין וכן צולעת וז מוז וממלאת וז חסירה חו ימירה: **אלא**. מפני מה אין מציא יחיד ששים וחי עשרון ככלי אחד דעד ששים יכולין ליעצל ככלי אחד צלוג אחד ו^אולכילה דרבי אליעזר כן יעקב נקט לה יד' צפ' שמי מדות (לעיל פח:.) (א) אפי' מנחה של ששים עשרון אין לה יז' אלא לוגה: **יז' בששים ואחד אין נכללין**. בתמניה: **גב' ראש המדגרים ככל מקום**. קרי ליה הכי משוס מעשה דמערב במסכת צנא (דף לג:.) **כל הראוי לצילה**. כגון ששים עשרונים ראויס ליעצל מלוג: **אין צילה מעכבת** ו^א. דאפי' לא צלל כשר: **צילה מעכבת** **כו'**. דנענין סיהא רחוי ליעצל: **ושיערו חכמים אס דמה**. צילה ממנה: **כרביעית**. לדעד אס יש צו רביעית ופרשו ממנה כנצילה. ואידי דאיירי לעיל צשעירוס כל מדת חכמים כן סס נקט נמי להאי צשעירול דרצנן היא. יח' רביעית דס יכול לקרש ולעמוד על כוית: והוי **נוחרין יח' ערודיאות לאריות**. ערודי היער היו נותרין לצורך לאריות: **הלוקח פבואס משנה לשנה**. שאין לו קרקע לזרוע והיינו מייו תלואיס שאינו יודע אס יהיו לו מעות לשנה הצאה: **הפלטר**. נתמוס: וההוא

ואמר רבי יהושע בן בתירא רגלים שוקעין עד רכובותיהן קא מהדר מר אמר ליה היכי תבואה משנה לשנה ופחדת להיפטר שבת שבת ואל תאמן בחיך זה הסומך על הפלטר וההוא

מסורת הש"ס

(א) ופסחים גג:.) (ב) לעיל יח:.) (ג) וברכות כז: שבת לג:.) (ד) מצותות קד. ד"ה יב, (ה) כ"ב פס': חולין פז: קדושין כה. יבמות קד: דמה סו: לעיל יח: מכות יח: מדרס עג, (ו) מדרות (פ"ח מ"א) [לא מזכר סס ר' יהושע'ס ה"מ"ע דהכל ברימא הא וגם כן ואמר ר"י כ"ב מעשה והוי וכו' ליתא במשה דעידות, (ז) ולעיל יח: מ"ה"ש דאפי' לרצנן דאחרי סי' לונים מני קוס להו דלון גבליס יסע וזיע ועין במירס'ן,

תורה אור השלם

1. וכל מנחה בלילה בשמן ודוקה לכל בני אדרן תוקה איש באחת:
דקרא ד י
2. ודיו דחייך תפליא קך מדין ופחדת לילה ויוקוס וְלֹא תִאֲמַר בַּחֲדָיָה דברים כח סו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ה"ג קף וכו' הממנדגים ולא גרסי' בשיטת ר' יוסי אחריו: (ב) ד"ה אלא דאמר וכו' כפדק שמי מדות דאמר ר' יוסי:

מוסף רש"י

ר' שמעון בשיטת וכו'. ר' שמעון דפטר צאומר מנחה מן השעורים ולא חייביה משוס תפוס לשון ראשון, כצטת רבי יוסי אחרה דלמר במסכת תמורה (דף סה:) קף צגמר דצריז אס דנקב ותפס כלומר מוסף הוא לא גמר דצריז, דקנן הרי וז תמורת עולה תמורת שלמים ררי וז תמורת עולה דכרי ר"מ דלמר תפוס לשון ראשון, רבי יוסי אומר אס לכן נמכין תמלה ויכול ולא הוא אפשר ליה להשליט שני שמות תאחד ועל כרחו ה"א וז תמר וז דצריז קיימין ומערע עד שתתאכל ותמכר ויביל דמי תליס עולה ודמי תליס גלמיס (פסחים גג:.) **ששים**. עשרונים נצולן צלוג אחד ששים ואחד אין גבללין, צלוג אחד, הלכן לא יציא ס"ה עשרוס ככלי אחד לפי שאין צלחא שני שני לוגין וכלאשי' דלמר כפדקן שמי מדות (דף פח:.) אפילו למנחה של ששים עשרון אין לה אלא לוגה, ולי נהלא דאפילו לרצנן דאחרי ששים לוג קוס להו דלון גבלין סה ככלי אחד (מכילת יח:.) **ראש המדגרים**. צמלח המלך שזיה עליז לצנר תמלה ככל מקוס דלקמן (שבת לג:.) כל מדת חכמים כן הוא העמידה יחד ולא תמזז (בבבבות דק.) מלומתא חסר קרטוב. מזה קטנה מלוח אחד ממי' צשמית צלוג כביצה. וקוס להו לרצנן שאין כות גבליעס מחזיק לא פחות וכל יומר מצינל מלומתא, ומכיו' מלומתא אולינן (ויקרא יז) תאכל האוכל אשר יאכל, אוכל הנאכל צבת אחת שלשה על שלשה מטמא מדרם. שיערו חכמים כשעוריהו רחוי לשיטה (ראש השנה גי.)

שלשה על שלשה. טפחים (שם.) כל הראוי לבילה. ממנחות כפדק הממדות מן ממנדג אס מנחה של ששים עשרון מוציא ככלי אחד, ואס אמר הרי עלי כלי אחד צלוג אחד וכו' אס לא צלל כשר, ומשני ארי זרע כל הראוי לזילה כלי אחד צלוג אחד ששים ואין צלל דמצי בלוגה ש"מ שזיה הקדיש להציא כחן נסוק לזילה וכשהוא מציא ששים ואחד מנחה כו' לא צוה להציא, והרי הוא תבציא מנחה מן הקטניות דאיה כלום, שכל דבר שזיה הקדיש להציא נאסר ענין שזיה הקדיש ולא צענין אחר, אכל מלאת האמורות צבאותה מזה כגון מטפס כקדיקן צלילה צמנחה. יט שמעטקסין אס גילה המסוך לשנות עליו ולעכב שני שאין מעכבין וכו' (רשב"ם ב"ב פהא:.)

כב א ב מיי' פ"יו מהל' מעריק' הלכה י:

כג ג ד מיי' שם הל' ו י:

כד ה מיי' פ"י מהלכות

כה ו מיי' פ"ד מהלכות

כו ז מיי' פ"ד מהל' טומאת

כז ח מיי' פ"ה מהלכות

כח ט מיי' פ"ג מהל'

כט ק"ק מהל' א:

בב י מיי' פ"ו שם הלכה ו:

ל ב מיי' פ"ה מהלכות הלכה ד:

רבינו גרשום

למהירר ביה: לא שנו דאמר יביא מן החיטין אלא דאמר יבנחה אבל לא אומר מנחה למי: וישנא אחרתא אבל אמר מנחת שערות גליא דעתיה דלשעורים נתכרין: כי אמר חצי שערין לא כלום אמר דהא אמר מנחת שערין ואמאי מביא שנים: אי הכי כדקאמרת דאמר מנחה אמאי ר' שמעון פוטֵר כבולין: בשיטת ר' יוסי אחרה: בירוש הראשון של צנז לחיות בשבת ששים ואחד שערותה כיצד לייג פריס ל"ט לשני אלים דהיינו כבשים י"ד רב לבי תמדין רב לבי כבשים [נשל מוסף שבת] הרי ס"א ואין גבללין מזה על זה היינו זה עס זה והוללו בלילתן ורכה והוללו בלילתן עבה: אלא היינו שצמא דרע ס' יוכלין לבילל צלוג אחד שפי לא: אמרו לו בס' גבללין ס"א אין גבללין בתמיהא: קרטוב שפני צששמית הלוג (לפני ב:.) (וי דוקא) אמר כל הראוי לביירה שיכול לבילל צלוג אצי"ג שלא בלל אין בילה מוטעב היינו שצמא דרע ס' יוכלין לבילה כגון ס"א או יותר בילה מעכבת בו שהרי אינו ראוי ליבילול ופסול: ושיערו חכמים את דמה שלא היה פחות מרכיעית וליטמא משוס גבילות הוואיל להקדישקש לא יתא פחות מכותה ואבב דארייר צשעירין קנט דהאי: ערדיאות עדרים של בהמות: והוי עולי רגלים וכתבים אוכלי תרומה:

שיטה מקובצת

(א) סולת מאי לאו: וי אקמר ל"ז: (ב) תיבתא אס אמר כי עד ככלי אחד נמחק: (ג) מצינו שצצבור: (ד) לכבשים ואין: (ה) ואלו שמכביא: (ו) אמר לו: (ז) אמר לו: (ח) ע' תוס' (יבמות דף קד:.) (י) תיבת אחת נמחק: (יא) נותרין ערדיאות ס"א היינו ערדיאות של בהמה והוי עולי רגלים וכתבים אוכלי תרומה. הרגמיה: (יב) אלא אמר הרי עלי מן ערדיאות עדרים של בהמה (יג) התמנדגים: (יד) נותרין ערדיאות ויהי' דשיטת רבי יוסי אמרה דאמר במסכת תמורה כפדק כיצד מערימין נדך כו' ע"כ.) ותיבת ה"ג (טז) ששים דאמר (יז) לה דאמר: (יח) לה לחיות: (יט) ודאמר: (י) מעכבת בו [יח] היא דרכיעית: (יא) נותרין כמבשר: